

# ימי עיון בתנ"ך תשפ"ה

שם השיעור: **Yom Kippur - 'Once a Day' or 'Once a Year':**

**: Thematic Connections between "Kapara" and "Shechina"**

שם המרצה (כתובת דוא"ל) – Menachem Leibtag ([mleibtag@gmail.com](mailto:mleibtag@gmail.com))

## A. The Biblical holidays – historical or agricultural?

Discussion, then see Shmot 23:9-17

Remembering what happened, or why it happened

From Passover Haggada – concept of 'once a year- for the purpose of every day'

אמר אלעזר בן עזריה: הרי אני כבן שבעים שנה, ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא: שנאמר, "למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך".

Apply to Rosh ha'Shana / daily kriyat shema – See Devarim 6:4 in light of Devarim 5:1-2

Relate to the covenantal commitment at Mt. Sinai – Shmot 19:3-6 / Shmot 24:7

## B. The "shalosh regalim" as a distinct unit in contrast to the "yamim noraim" .

See Shmot 22:20, then focus on 23:9 in light of 23:7-17 and reason for holidays

See also Devarim chapter 8 in relation to Succot / Vayirka 23:22 re: to Shavuot.

## C. The Biblical meaning of the word "kapara"

[ consider possibility of a 'protective covering' ]

1. עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה את התבה וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר. (בראשית ו'י"ד)
  2. ואמרתם גם הנה עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו במנחה ההלכת לפני-אחרי כן אראה פניו אולי ישא פני. (בראשית ל"ב:כ"א)
  3. ופר חטאת תעשה ליום על הכפרים וחטאת על המזבח בכפרך עליו – ומשחת אותו לקדשו. . שבעת ימים תכפר על המזבח (שמות כ"ט:ל"ו)
  4. וכפר אהרן על קרנתיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים אחת בשנה וכפר עליו לדתיתכם קדש קדשים הוא לה' (שמות ל"י)
  5. העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט ממחצית השקל לתת את תרומת ה' לכפר על נפשתיכם. ולקחת את כסף הכפרים מאת בני ישראל ונתת אתו על עבדת אהל מועד והיה לבני ישראל לזכרון לפני ה' לכפר על נפשתיכם (שמות ל"ט:ו)
- In the aftermath of chet ha'Egel, when Moshe prays that God not punish the nation
6. ויהי ממחרת ויאמר משה אל העם אתם חטאתם חטאה גדלה ועתה אעלה אל ה' אולי אכפרה בעד חטאתכם. (שמות ל"ב:ל')

This shiur is dedicated in memory of Tom Weisz, z'l, Moshe Meir ben Avraham haKohen v'Rivka Rachel by his wife, Shelli and family. His dedication to Torah learning remains our inspiration

## ימי עיון בתנ"ך תשפ"ה

### D. The word "kaporet" – special cover for the Ark

. ונתת את הכפרת על הארון מלמעלה  
ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת מבין שני הכרובים אשר על ארון העדות  
- את כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל. (שמות כ"ה:כ"ב)

note. The "kravim" in Gan Eden - Breishit 3:24

24 So He drove out the man; and He placed at the east of the garden of Eden the cherubim, and the flaming sword which turned every way, to keep the way to the tree of life

כד ויגרוש, את-האדם; וישכן מקדם לגן-עדן  
את-הכרובים, ואת להט החרב המיתהפכת,  
לשמר, את-דרך עץ החיים.

### E. Centrality of the "kaporet" & "parochet" in the Yom Kippur service

Vayikra 16: to the avoda on Yom Kippur / and to its function to 'protect entry'

2 and the LORD said unto Moses: 'Speak unto Aaron thy brother, that he come not at all times into the holy place within the veil, before the ark-cover which is upon the ark; that he die not; for I appear in the cloud upon the ark-cover.

ב ... דבר אל-אהרן אחיך, ואל-יבא בכל-עת אל-הקדש, מבית לפרכת--אל-פני הכפרת אשר על-הארון, ולא ימות, כי בענן, אראה על-הכפרת...

13 And he shall put the incense upon the fire before the LORD, that the cloud of the incense may cover the ark-cover that is upon the testimony, that he die not.

יג ונתן את-הקטרת על-האש, לפני יהוה; וכסה ענן הקטרת, את-הכפרת אשר על-העדות--ולא ימות.

14 And he shall take of the blood of the bullock, and sprinkle it with his finger upon the ark-cover on the east; and before the ark-cover shall he sprinkle of the blood with his finger seven times.

יד ולקח מדם הפר, והזה באצבעו על-פני הכפרת קדמה; ולפני הכפרת, יזה שבע-פעמים מן-הדם--באצבעו.

16 And he shall make atonement for the holy place, because of the uncleannesses of the children of Israel, and because of their transgressions, even all their sins; and so shall he do for the tent of meeting, that dwelleth with them in the midst of their uncleannesses.

טז וכפר על-הקדש, מטמאת בני ישראל, ומפשעיהם, לכל-חטאתם; וכן יעשה, לאהל מועד, השכן אתם, בתוך טמאתם.

### F. The 'second luchot' and the 'New Deal' – the attributes of Mercy / Shmot 33:17-22

יז ויאמר ה' אל-משה, גם את-הדבר הזה אשר דברת אעשה: כי-מצאת חן בעיני...  
יט ויאמר, אני אעביר כל-טובי על-פניך, וקראתי בשם ה', לפניך; וחנתי את-אשר אחן, ורחמתי את-אשר ארחם. כ. ויאמר, לא תוכל לראות את-פני...

Moshe Rabeinu's request for the shechina to return

ח וימהר, משה; ויקד ארצה, וישתחו. ט. ויאמר אם-נא מצאתי חן בעיניך, אדני

, ילך-נא אדני, בקרבנו: כי עם-קשה-עריף הוא, וסלחת לעוננו ולחטאתנו ...

Note parallel between Moshe Rabeinu's request – in light of 33:2-3:

...ושלחתי לפניך, מלאך כי לא אעלה בקרבך, כי עם-קשה-עריף אתה פן-אכלך בדרך ...